

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 14.8.2007
KOM(2007) 470 galutinis

2007/0169 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl JT EEK Espo konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste pirmojo ir antrojo pakeitimų patvirtinimo Bendrijos vardu

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. 1991 m. vasario 26 d. Bendrija ir valstybės narės pasirašė JT EEK Eso konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (toliau – Konvencija). Bendrija šią Konvenciją patvirtino 1997 m. birželio 27 d.¹

2. 2001 m. vykusiame antrajame Šalių susitikime buvo priimtas sprendimas II/14, iš dalies keičiantis Eso konvenciją. Šiuo pakeitimu išplečiama Konvencijos 1 straipsnio x punkte pateiktos sąvokos „visuomenė“ apibrėžtis, siekiant paaiškinti, kad visuomenės atstovams, galintiems dalyvauti Konvencijoje numatytose procedūrose, priskiriama ir pilietinė visuomenė, ypač nevyriausybinių organizacijų; be to, šiuo pakeitimu suteikiama teisė prie šios Konvencijos prisijungti valstybėms, kurios nėra EEK narės, jei tam pritaria Šalių susirinkimas. Sąvokos „visuomenė“ išplėtimas ir galimybė ne JT EEK regiono šalims pasirašyti Konvenciją yra pagrindinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti visuomenės informavimą aplinkosaugos klausimais ir skatinti platesnį aplinkosaugos teisės aktų įgyvendinimą bei vykdymą. Taigi pirmasis Konvencijoje padarytas pakeitimas padeda stiprinti aplinkos apsaugos politiką ir daro ją veiksmingesnę.

3. Sąvokos „visuomenė“ apibrėžtis atitinkamose Bendrijos teisės aktų nuostatose įsigalioja pagal Direktyvą 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo² (PAV direktyva) su pakeitimais, padarytais Direktyvomis 97/11/EB³ ir 2003/35/EB⁴, ir atitinka iš dalies pakeistą Konvencijos tekstą.

4. 2004 m. vykusiame trečiajame Šalių susitikime sprendimu III/7 priimtas antrasis Eso konvencijos pakeitimas. Šiuo pakeitimu poveikį patiriančioms Šalims leidžiama dalyvauti nustatant vertinimo apimtį, patikslinamas Konvencijos I priedėlyje pateiktas veiklos rūšių sąrašas ir sprendžiami Konvencijoje numatyti organizaciniai klausimai, pavyzdžiui, atitikties peržiūra, Šalių susitikimo įgaliojimai ir pakeitimų įsigaliojimas. Susijusios Bendrijos nuostatos (PAV direktyva) atitinka šį Eso konvencijos pakeitimą, todėl šio teisės akto peržiūrėti nereikia.

5. 2007 m. spalio mėn. vykšančioje ministrų konferencijoje „Aplinka Europai“ svarbu parodyti, kad Europos bendrija ir valstybės narės yra įsipareigojusios vykdyti tarptautinę aplinkos politiką ir veikti kartu, kad prisidėtų prie JT EEK forume įteisintų aplinkosaugos konvencijų tikslų įgyvendinimo. Panašiai kaip ir derybose, užbaigiant Eso konvencijos pakeitimų procedūrą turėtų būti užtikrintas sėkmingas Bendrijos koordinavimas, kad Bendrija ir valstybės narės ratifikuotus, patvirtintus ar priimtus dokumentus galėtų atiduoti saugoti (jei įmanoma – vienu metu).

6. Dabar Bendrija turėtų patvirtinti šiuos Eso konvencijos pakeitimus.

¹ 1997 m. birželio 27 d. Tarybos sprendimas dėl Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Eso konvencija) sudarymo Bendrijos vardu (pasiūlymas OL C 104, 1992 4 24, p. 5, sprendimas nepaskelbtas).

² OL [L175], [1985 7 5], p. [40].

³ OL [L73], [1997 3 14], p. [5].

⁴ OL [L156], [2003 6 25], p. [17].

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl JT EEK Espo konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste pirmojo ir antrojo pakeitimų patvirtinimo Bendrijos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį kartu su 300 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos pirmu sakiniu bei 300 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą⁵,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁶,

kadangi:

- (1) JT EEK Espo konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (toliau – Espo konvencija) tikslas – Šalims nustatyti įpareigojimus vertinti tam tikrų veiklos rūšių poveikį aplinkai ankstyvajame planavimo etape; be to, ja valstybėms nustatomas bendras įpareigojimas pranešti apie visus svarbius projektus, kurie gali turėti didelį neigiamą tarpvalstybinį poveikį aplinkai, ir dėl jų konsultuotis.
- (2) 1997 m. birželio 27 d. Bendrija patvirtino Espo konvenciją.
- (3) 2001 m. Šalių susitikime priimtas Espo konvencijos pakeitimas, kuriuo keičiama sąvokos „visuomenė“ apibrėžtis, įtraukiant į šią sąvoką nevyriausybinės organizacijas bei kitas asociacijas, ir leidžiama prie šios Konvencijos prisijungti ne JT EEK regiono šalims. Su šiuo Espo konvencijos pakeitimu suderintos nuostatos yra įtrauktos į atitinkamus Bendrijos teisės aktus, visų pirma į 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvą 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo⁷.
- (4) 2004 m. Šalių susitikime priimtu antruoju Espo konvencijos pakeitimu, kuriuo poveikį patiriančioms Šalims leidžiama dalyvauti nustatant vertinimo dokumentų apimtį, patikslinamos tos Konvencijos I priedėlyje išvardytos veiklos rūšys ir sprendžiami joje numatyti organizaciniai klausimai. Šiuo pakeitimu Šalių įsipareigojimų pobūdis nekeičiamas, o tų veiklos rūšių sąrašas jau pateiktas susijusiuose Bendrijos teisės aktuose, būtent Direktyvoje 85/337/EEB.

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ OL C [...], [...], p. [...].

⁷ OL L 175, 1985 7 5, p. 40, Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/35/EB (OL L 156, 2003 6 25, p.17).

- (5) Espo konvencijos pakeitimus Šalys gali ratifikuoti, jiems pritarti ir juos priimti. Europos bendrija ir valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad ratifikuotus, patvirtintus ir priimtus dokumentus būtų galima atiduoti saugoti (jei įmanoma – vienu metu).
- (6) Bendrija turėtų patvirtinti abu pirmiau minėtus Espo konvencijos pakeitimus.

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Bendrijos vardu patvirtinami JT EEK Espo konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste pirmasis ir antrasis pakeitimai.

Pakeitimų tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Pagal Espo konvencijos 17 straipsnį Tarybos Pirmininkas įgaliojamas paskirti asmenį arba asmenis, kuriems suteikiami įgaliojimai pritarimo dokumentą atiduoti saugoti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, atliekančiam depozitaro funkciją.

Priimta Briuselyje [...]

*Tarybos vardu
Pirmininkas
[...]*

ESPO KONVENCIJOS DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO TARPVALSTYBINIAME KONTEKSTE PAKEITIMAI

PIRMASIS PAKEITIMAS

1 straipsnio x punkto pabaigoje po žodžio „asmenų“ įterpiama:

„ir, atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus arba praktiką, jų asociacijos, organizacijos arba grupės“

17 straipsnyje po 2 dalies įterpiama tokia nauja dalis:

„3. Bet kuri kita šio straipsnio 2 dalyje nenurodyta valstybė, kuri yra Jungtinių Tautų narė, gali prisijungti prie Konvencijos, jei tam pritaria Šalių susitikimas. Tokios valstybės prašymas prisijungti Šalių susitikime nesvarstomas ir jam nepritariama, kol ši pastraipa neįsigalioja visose valstybėse ir organizacijose, kurios buvo Konvencijos Šalys 2001 m. vasario 27 d.“

Atitinkamai pakeičiama likusių dalių numeracija.

17 straipsnio pabaigoje įrašoma tokia nauja pastraipa:

„7. Laikoma, kad visos šią Konvenciją ratifikavusios, priėmusios arba patvirtinusios valstybės ar organizacijos tuo pačiu ratifikavo, priėmė arba patvirtino Konvencijos pakeitimą, pateiktą II/14 sprendime, kuris buvo priimtas antrajame Šalių susitikime.“

ANTRASIS PAKEITIMAS

2 straipsnyje po 10 dalies įterpiama tokia nauja dalis:

„11. Jei poveikį sukelianti Šalis ketina nustatyti poveikio aplinkai vertinimo dokumentų turinį, poveikį patiriančiai Šaliai turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti tokioje procedūroje tiek, kiek reikia.“

8 straipsnyje po žodžio „Konvencijos“ įterpiama:

„ir visų jos protokolų, kuriuos tos Šalys yra pasirašiusios.“

11 straipsnyje 2 dalies c punktas pakeičiamas tokiu nauju punktu:

„c) jei reikia, naudotis kompetentingų institucijų, turinčių reikalingos kompetencijos šios Konvencijos tikslams pasiekti, paslaugomis ir su jomis bendradarbiauti;“

11 straipsnio pabaigoje įterpiamos tokios dvi naujos pastraipos:

„g) prireikus parengti šios Konvencijos protokolus;

h) sukurti tokius pavaldžius organus, kurių, jų nuomone, reikia įgyvendinant šią Konvenciją.“

14 straipsnio 4 dalies antrasis sakinyss pakeičiamas tokiu nauju sakiniu:

„Šalims, kurios ratifikavo, patvirtino arba priėmė pakeitimus, jie įsigalioja devyniasdešimtąją dieną nuo tada, kai depozitaras gavo pranešimą apie jų ratifikavimą, pritarimą jiems arba

priėmimą ne mažiau kaip iš trijų ketvirtadalių Šalių, kurios priimant šias pataisas buvo Šalys narės.“

Po **14 straipsnio** įterpiamas toks naujas straipsnis:

„14bis straipsnis

Atitikties peržiūra

1. Šalys peržiūri atitiktį šios Konvencijos nuostatoms, laikydamosi Šalių susitikime priimtos nerungtyninės ir į pagalbą orientuotos atitikties procedūros. Peržiūra be kita ko yra pagrįsta reguliariais Šalių pranešimais. Šalių susitikime nusprendžiama, kaip dažnai Šalys turi pateikti reguliarias ataskaitas ir kokia informacija įtrauktina į tas reguliarias ataskaitas.

2. Atitikties procedūra taikoma visiems pagal šią Konvencijos priimtiems protokolams.“

Konvencijos **I priedėlis** pakeičiamas šio sprendimo priedu.

VI priedėlyje po 2 dalies įterpiama tokia nauja dalis:

„3. 1 ir 2 dalys *mutatis mutandis* gali būti taikomos bet kuriam Konvencijos protokolui.“

Priedėlis

VEIKLOS RŪŠIŲ SĄRAŠAS

1. Naftos perdirbimo gamyklos (išskyrus įmones, gaminančias tikrai tepalus iš naftos žaliavos) ir 500 tonų per dieną ar daugiau anglies arba bitumuotų skalūnų dujofikacijos ir suskystinimo įrangą.

2. a) 300 megavatų arba didesnės galios šiluminės elektrinės ir kiti deginimo įrenginiai; ir

b) atominės elektrinės ir kiti įrenginiai su branduoliniais reaktoriais, įskaitant tokių elektrinių arba reaktorių išmontavimą arba sustabdymą (išskyrus daliųjų medžiagų ir kuro žaliavos gamybos bei konversijos tyrimų įrenginius, kurių didžiausioji galia neviršija vieno kilovato pastovios šiluminės apkrovos sąlygomis).

3. a) Įrenginiai, skirti panaudotam branduoliniam kurui perdirbti;

b) įrenginiai, skirti:

- branduoliniam kurui gaminti ar sodrinti;
- panaudoto branduolinio kuro ar didelio aktyvumo radioaktyviosioms atliekoms perdirbti;
- radioaktyviosioms atliekoms laidoti;
- tik radioaktyviosioms atliekoms laidoti; arba
- tik panaudotam branduoliniam kurui ar radioaktyviosioms atliekoms saugoti (planuojamam ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui) kitose vietose už gamybos objekto teritorijos ribų.

4. Stambūs ketaus bei plieno pradinio lydymo ir spalvotųjų metalų gamybos įrenginiai.
5. Asbesto gavybos ir asbesto bei gaminių, kurių sudėtyje yra asbesto, perdirbimo ir transformavimo įrenginiai: gaminių, kurių sudėtyje yra asbesto cemento, – kai per metus pagaminama daugiau kaip 20 000 tonų; frikcinės medžiagos – kai per metus pagaminama daugiau kaip 50 tonų; kitų asbesto rūšių – kai per metus panaudojama daugiau kaip 200 tonų.
6. Chemijos kombinatai.
7. a) Automagistralių, greitkelių, tolimojo susisiekimo geležinkelių ir oro uostų su pagrindiniu 2100 metrų ar ilgesniu kilimo bei tūpimo taku statyba;
b) naujų keturių ar daugiau eismo juostų kelių tiesimas arba rekonstrukcija ir (arba) esamų dviejų ar mažiau eismo juostų kelių platinimas, norint nutiesti keturias ar daugiau eismo juostų ten, kur toks naujas kelias arba rekonstruota ir (arba) praplatinta nenutrūkstama kelio atkarpa tęsis 10 km arba daugiau.
8. Didelio skersmens vamzdynai naftai, dujoms arba cheminėms medžiagoms gabenti.
9. Prekybiniai uostai, vidaus vandenų keliai ir vidaus vandenų uostai, kurie gali priimti daugiau kaip 1350 tonų vandentalpos laivus.
10. a) Toksinių bei pavojingų atliekų deginimo, cheminio perdirbimo ar laidojimo įrenginiai;
b) nepavojingų atliekų deginimo ar cheminio apdorojimo įrenginiai, kurių galingumas – daugiau kaip 100 tonų per dieną.
11. Didelės užtvankos ir tvenkiniai.
12. Gruntinio vandens išgavimas arba dirbtinis gruntinio vandens papildymas, kai per metus išgaunama arba papildoma 10 mln. kubinių metrų arba daugiau vandens.
13. Celiuliozės, popieriaus ir kartono gamyba, kai per dieną pagaminama 200 tonų arba daugiau ore išdžiovintos produkcijos.
14. Dideli karjerai, metalo rūdų ir anglių gavyba bei sodrinimas vietoje.
15. Angliavandenilių gavyba žemyniniame šelfe. Naftos ir gamtinių dujų komercinė gavyba, kai per dieną išgaunama daugiau kaip 500 tonų naftos ar 500 000 kubinių metrų gamtinių dujų.
16. Dideli naftos, naftos chemijos ir cheminių produktų sandėliai.
17. Miškų kirtimas dideliuose plotuose.
18. a) Vandens išteklių perkėlimas iš vienos upės baseino į kitą siekiant išvengti galimo vandens trūkumo, kai perkeliama daugiau kaip 100 mln. kubinių metrų per metus;
b) visais kitais atvejais – vandens išteklių perkėlimo iš vienos upės baseino į kitą darbai, kai daugiametis vidutinis baseino, iš kurio imamas vanduo, nuotėkis yra didesnis kaip 2000 mln. kubinių metrų per metus, operkeliamo vandens kiekis viršija daugiau kaip 5 % šio nuotėkio.

Nė vienas iš šių atvejų netaikomas vamzdynais tiekiamo geriamojo vandens perkėlimui.

19. Nuotekų valymo įrenginiai, kurių galingumas numatytas daugiau kaip 150 000 gyventojų.

20. Įrenginiai, skirti intensyviai naminių paukščių arba kiaulių auginimui, kuriuose yra daugiau kaip:

- 85 000 vietų broileriams;
- 60 000 vietų vištoms;
- 3000 vietų penimoms kiaulėms (per 30 kg); arba
- 900 vietų paršavedėms.

21. Antžeminių elektros perdavimo linijų tiesimas, kai įtampa 220 kV arba aukštesnė, o linijos ilgesnės kaip 15 km.

22. Dideli įrenginiai, kuriuose energijos gamybai naudojama vėjo energija (vėjo elektrinės).

1. Šioje Konvencijoje atominės elektrinės ir kiti įrenginiai su branduoliniais reaktoriais nebelaikomi tokiais įrenginiais, kai visas branduolinis kuras ir kiti radioaktyviai užteršti elementai visam laikui pašalinami iš įrenginio aikštelės.

2. Šioje Konvencijoje:

terminas „automagistralė“ reiškia specialiai suprojektuotą, autotransporto priemonių eismui nutiestą kelią, kuris neskirtas pakelės valdoms pasiekti ir kuris:

a) turi atskiras važiuojamąsias abipusio eismo dalis (išskyrus specialius ruožus arba laikinus sprendimus), kurios atskirtos viena nuo kitos eismui nenaudojama skiriamąja juosta arba, išimtiniais atvejais, kitokiomis priemonėmis;

b) neturi to paties lygio sankirtų su keliais, geležinkelio arba tramvajaus bėgiais ir pėsčiųjų perėjomis;

c) yra specialiai pažymėtas automagistralės ženklu;

terminas „greitkelis“ reiškia autotransporto priemonių eismui skirtą kelią, į kurį įmanoma įvažiuoti tik nuo kelio pradžios arba reguliuojamomis sankirtomis ir kurio važiuojamojoje dalyje (važiuojamosiose dalyse) uždrausta sustoti bei stovėti.

3. Šioje Konvencijoje terminas „oro uostas“ reiškia oro uostą, atitinkantį oro uosto apibrėžimą, kuris pateiktas 1944 m. Čikagos konvencijoje, steigiančioje Tarptautinę civilinės aviacijos organizaciją (14 priedėlis).